Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Archeologia powszechna: okresy młodszy przedrzymski i wczesnorzymski - wykład , PG_00200194		
Kierunek studiów	Archeologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski Język polski
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Anna Strobin	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z dziejami Europy od czasów kultury celtyckiej po rozwój społeczeństw wczesnego okresu wpływów rzymskich, ze szczególnym uwzględnieniem procesu formowania się kultury społeczności barbarzyńskiej i oddziaływań na nią świata śródziemnomorskiego.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[ARCHL3_W03] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach archeologii Polski i powszechnej	Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą dziejów Europy od czasów kultury celtyckiej po rozwój społeczeństw wczesnego okresu wpływów rzymskich, ze szczególnym uwzględnieniem procesy formowania się kultury społeczności barbarzyńskiej i oddziaływań na nią świata śródziemnomorskiego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U04] Potrafi brać udział w debacie – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii	Potrafi brać udział w debacie – przestawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich stosując poprawnie fachową terminologię z zakresu archeologii okresów lateńskiego, młodszego przedrzymskiego oraz wczesnorzymskiego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_W05] Zna główne zagadnienia prahistorii Europy w ujęciu porównawczym	Zna i rozumie główne zagadnienia prahistorii Europy w młodszym okresie przedrzymskim i wczesnym okresie rzymskim w ujęciu porównawczym, ze szczególnym uwzględnieniem zróżnicowania kulturowego Barbaricum, przemian społeczno-kulturowych oraz kontaktów ludności europejskiego Barbaricum ze światem celtyckim i rzymskim	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U03] Potrafi komunikować się z otoczeniem wykorzystując specjalistyczną terminologię z zakresu archeologii oraz opracowywać i prezentować treści związane z dziedzictwem archeologicznym, w tym materiały popularyzatorskie	Potrafi stosować specjalistyczną terminologię dotyczącą młodszego okresu przedrzymskiego i wczesnego okresu rzymskiego oraz prezentować treści związane z dziedzictwem archeologicznym barbarzyńskiej Europy i jej kontaktami ze światem celtyckim i rzymskim.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U01] Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczną ich analizę i syntezę, rozwiązywać problemy typowe oraz wybrane problemy bardziej złożone z zakresu archeologii, a także opracowywać treści związane z dziedzictwem archeologicznym	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę: formułować oraz, poprzez właściwy dobór źródeł informacji, krytyczką ich analizę i syntezę, rozwiązywać złożone i nietypowe problemy z zakresu archeologii okresów lateńskiego, młodszego przedrzymskiego oraz wczesnorzymskiego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_W02] Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii	Ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie, wiedzę ogólną z zakresu archeologii okresów lateńskiego, młodszego przedrzymskiego i wczesnorzymskiego.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[ARCHL3_U06] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

<table>
<tr><td>Treści przedmiotu</td><td>Periodyzacja okresu lateńsko-wczesnorzymskiego, charakterystyka przemian kulturowych osadniczych i gospodarczych,
krytyczna analiza źródeł pisanych do dziejów społeczności barbarzyńskich, procesy formowania się kultury barbarzyńskiej i oddziaływań na nią świata śródziemnomorskiego, analiza procesu latenizacji oraz romanizacji, pojęcie etnogenezy społeczności celtyckiej i germańskiej.

Główne tematy wykładów: Celtowie, Celtowie w Polsce, kultura jastorfska, kultura przeworska, kultura oksywska, kultura kurhanów zachodniobałtyjskich, kultura puchowska i grupa podmokielska, kultura wielbarska, kultura przeworska we wczesnym okresie rzymskim, Bałtowie, groby książęce, krąg nadłabski, szlaki handlowe, wojny markomańskie.</td></tr>
<tr><td>Wymagania wstępne i dodatkowe</td><td>Wiadomości z zakresu pradziejów powszechnych i historii starożytnej. Umiejętność krytycznego porównywania różnych kategorii danych i wskazywania zależności.</td></tr>
<tr><td>Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się</td><td><table>
<tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr>
<tr><td>Egzamin ustny</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td rowspan="3">Zalecana lista lektur</td><td>Podstawowa lista lektur</td><td>K. Godłowski, Okres lateński w Europie Kraków 1997.

J. Wielowiejski (red.), Prahistoria ziem polskich: późny okres lateński i okres rzymski, t. V, Wrocław 1981.

A. Kokowski, Starożytna Polska, Warszawa 2005.

M. Grygiel, Chronologia przemian kulturowych w dobie przełomu starszego i młodszego okresu przedrzymskiego na Niżu Polskim, Łódź 2018.

A. Rzeszotarska-Nowakiewicz (red.), The past societies. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, 4, 500 BC - 500 AD, Warszawa 2016.</td></tr>
<tr><td>Uzupełniająca lista lektur</td><td>Seria Monumenta Archaeologica Barabrica.</td></tr>
<tr><td>Adresy eZasobów</td><td></td></tr>
<tr><td>Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania</td><td colspan="2">Źródła pisane do okresu lateńskiego; Geneza i rozwój kultury jastorfskiej; Latenizacja ziem polskich; Źródła pisane do okresu rzymskiego; Obrządek pogrzebowy kultury wielbarskiej.</td></tr>
<tr><td>Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu</td><td colspan="2">Nie dotyczy</td></tr>
</table>

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.